

Oppsummering: informasjonsmøte om 5. studieår

18. november 2024

Hvordan vil du at ditt femteår skal se ut?

Du har mange valgmuligheter:

- 8 ulike fordypningsemner (20 sp)
- 19 engelske spesialemner (10 sp)
- Masteroppgave på 20 eller 70 sp (Forskerlinjen)
 - *NB: Studenter på MAJUR2 må skrive masteroppgave på 30 sp*
- Jobb som arbeidsgruppeleder (praksis + 10 sp)
- Jobbe for Jussformidlingen (praksis + 30 sp)
- LLM-programmet i EU/EØS-rett (90 sp)
- Utveksling (30 eller 60 sp)

Mange mulige kombinasjoner – tenk helhetlig!

- Vær særlig oppmerksom på plasseringen høst/vår av de emnene du ønsker på ditt femteår

Mulige femteårsløp

	Høst		Vår	
1	Juridiske utredningsarbeider (10 sp)	Fordypningsemne (20 sp)	Engelsk spesialemne (10 sp)	
			Masteroppgave (20 sp)	
2	Fordypningsemne (20 sp)		Juridiske utredningsarbeider (10 sp)	Masteroppgave (20 sp)
	Engelsk spesialemne (10 sp)			
3	Juridiske utredningsarbeider (10 sp)	Engelsk spesialemne (10 sp)	Fordypningsemne (20 sp)	
			Masteroppgave (20 sp)	
4	Juridiske utredningsarbeider (10 sp)	Linje med tre engelskspråklige spesialemner + Masteroppgave (20 sp) (Internasjonal rett eller EU/EØS-rett)		

Fordypningsemner

Emne	Emneansvarlige	Und. semester
JUS3551 Immaterialrett	Tore Lunde, K.M. Tande, Torger Kielland, Liliia Oprysk	Høst
JUS3554 Planrett og kystsoneforvaltning	Ingunn Myklebust og Sigrid Schütz	Høst
JUS3555 Politi- og påtalerett	Gert J. Kjelby, Jon R. Nilsen, Anneken Sperr	Høst
JUS3556 Selskapsrett og bedriftsbeskatning	Henrik Skar og Knut Høivik	Høst
JUS3552 Kommersielle tvister	Anna Nylund og Knut Høivik	Høst
JUS3550 Arbeidsrett	Tine Eidsvaag og Melanie Hack	Vår
JUS3553 Konfliktmekling	Camilla Bernt	Vår
JUS3557 Velferdsrett	Henriette S. Aasen og Bjørn H. Østenstad	Vår

Engelske spesiallemner

Høst

- [JUS3500](#) EU and EEA Institutional Law and Policymaking
- [JUS3501](#) Free Movement under EU and EEA Internal Market Law
- [JUS3504](#) Comparative Private Law
- [JUS3509](#) Competition Law
- [JUS3510](#) Energy Law: Hydrocarbons, Renewables and Energy Markets
- [JUS3513](#) Human Rights and Welfare Policies
- [JUS3516](#) Law of the Sea and its Uses
- [JUS3517](#) Comparative European Constitutional Law
- [JUS3518](#) Law of Armed Conflict
- [JUS3519](#) International Civil Procedure
- [JUS3523](#) International Criminal Law

Vår

- [JUS3502](#) EU and EEA State Aid Law
- [JUS3503](#) Privacy and Data Protection - GDPR*
- [JUS3511](#) International Climate Law
- [JUS3512](#) Legal Philosophy
- [JUS3514](#) EU Copyright Law
- [JUS3515](#) EU and EEA Public Procurement Law
- [JUS3522](#) Health and Human Rights
- [JUS330-A](#) EEA Moot Court

Det nye emnet *Juridiske utredningsarbeider* (10 sp)

- Fremtidens jurister må kunne planlegge og gjennomføre større juridiske utredningsarbeider
 - Inkluderer evnen til å vurdere *om* en problemstilling er egnet for et større utredningsarbeid
 - Ingen vil betale for utredninger som KI kan gjøre langt raskere og billigere
- Klassiske rettsdogmatiske utredninger av rettsspørsmål er bare en av flere varianter av større utredningsarbeid
 - Andre varianter: Lovarbeid og annen regelverksutforming, kartlegging av praksis, granskninger, komparative studier, utredninger som forutsetter at man håndterer kunnskap frembrakt av andre fagpersoner mv.
- Emnet skal legge til rette for utvikling av bedre masterprosjekter, men favner videre enn dette
- Undervises intensivt på begynnelsen av semesteret både høst og vår

Masteroppgåva

Kva inneber det å skrive masteroppgåve?

- Kjerne: analysere ei sjølvvald problemstilling på ein sjølvstendig måte og i samsvar med faglege ideal
 - Innan ei gitt ramme
- Reforma endrar ikkje dette

Kva meir er uendra?

- Læringsmåla (i det alt vesentlege)
- Ordgrense
- Forventninga til kvalitet
- Talet på rettleiingstimar
- Undervisningstilbodet
- Plikt til å ta imot rettleiing (arbeidskrav)
- Tidspunkt for påmelding med val av fagområde og problemstilling
- Innleveringsfrist

Kva er nytt?

- Alle vil ha fullført emnet Juridiske utredningsarbeider før skrivearbeidet startar
- Frå 30 til 20 sp
- Justerande munnleg prøve
 - Nytt læringsmål: «Studenten skal vere i stand til å gi ein munnleg presentasjon av hovudproblemstilling(ar) og funn i oppgåva, og delta i ein fagleg samtale om desse og om tilgrensande problemstillingar.»
- Tidsramme avhengig av om emna Juridiske utredningsarbeider og Masteroppgåve blir gjennomført same semester eller ulike semester

Justerande munnleg prøve

Med atterhald om mindre justeringar

- Karakter fastsett på grunnlag av innlevert masteroppgåve og ein justerande munnleg prøve.
- To sensorar.
- Foreløpig karakter, som studenten blir informert om.
- Ved foreløpig ståkarakter: munnleg prøve i digitalt møte.
- Moglege utfall: karakteren blir ståande, sett opp eitt steg eller ned eitt steg på karakterskalaen.
- Informasjon om karakter og grunngiving i møtet.
- Varigheit sjølve prøven: ca. 30 min.

Skrivesemestere haust '25 og vår '26

Med atterhald om mindre justeringar

Hausten 2025

Primo mars: orienteringsmøte og fagmøte

- 15. mai: påmelding med val av fagområde og problemstilling, samt levering av prosjektskisse
- August-september: Juridiske utredningsarbeider
- August: Tildelt rettleiar
- September (torsdag veke 37): levere prosjektnotat
- Skrivning, undervisning, studentkollokvium, rettleiing
- 10. desember: innleveringsfrist

Våren 2026 alt. 1

Dersom du skal på utveksling hausten 2025:

- Orienteringsmøte og fagmøte i mars 2025
- 15. oktober 2025: påmelding med val av fagområde og problemstilling, samt levering av prosjektskisse
- Januar/februar 2026: Juridiske utredningsarbeider
- Januar: Tildelt rettleiar
- Februar (torsdag veke 6): levere prosjektnotat
- Skrivning, undervisning, studentkollokvium, rettleiing
- 10. mai: innleveringsfrist

Våren 2026 alt. 2

- August-september 2025: Juridiske utredningsarbeider
- Resten av hausten: Fordjupingsemne på 20 sp
- September: orienteringsmøte og fagmøte
- 15. oktober: påmelding med val av fagområde og problemstilling, samt levering av prosjektskisse
- Januar 2026: Tildelt rettleiar
- Januar (torsdag veke 3): levere prosjektnotat
- Skrivning, undervisning, studentkollokvium, rettleiing
- ... parallelt med engelskspråkleg spesialemne på 10 sp
- 10. mai: innleveringsfrist
- Fordelar:
 - Val av fagområde og tema skjer etter JUS348
 - ... og etter påbegynt fordjupingsemne
 - Får ein lengre skriveperiode

MEN: alle kan med fordel starte arbeidet med masteroppgåva på eit tidleg tidspunkt

Orienteringsmøtet (mars og september)

- Meir utfyllande informasjon om m.a.
 - Faggruppene og fagmøta
 - Val av fagområde og problemstilling
 - ❖ *Når er ei problemstilling eigna for analyse i ei rettsvitskapeleg masteroppgåve?*
 - Undervisningstilbodet
 - Korleis planlegge for eit mest mogleg vellykka skrivesemester

Viktig suksesskriterium:

Tilbringe skrivesemesteret på Dragefjellet

- Sosialt og fagleg fellesskap med andre masterstudentar
- Gjennomtenkt undervisningsopplegg
 - Følgjer opp læringsmåla
 - Tilpassa dei ulike fasane i arbeidsprosessen
 - Oppgåveløysing – ingenting blir filma
- Studentstyrte kollokviegrupper
- Ofte: rettleiar i same bygg
- Potensielt: deltaking i forskargruppemøte
- Legg til rette for gode og strukturerte arbeidsdagar

Forskerlinjen: Noe for deg?

Stor masteroppgave (70 sp)

Fordypning

Felleskap

Tett
oppfølging

Fordypning: Skreddersy kompetansen din

- Bli god til å skrive en stor, selvstendig juridisk tekst om noe du er nysgjerrig på.
- Lær noe nytt! Du må ikke ha hatt valg- eller spesialemne om et rettsområde

Felleskap og tett oppfølging

Mer
veiledning

Lite kull,
egen lesesal!

Skreddersydd
felles
undervisning

Med i
forskergruppe
og fakultetet
ellers

Hva kan jeg skrive om?

- Hva har du lyst til å bli skikkelig **god** på?
- Du kan få **hjelp** til å utvikle ideen videre til en prosjektskisse.
- **Søknadsfrist: 11. april.**

Stipender for studieåret 25/26

- Minst 3 **åpne** fakultetsstipender
- Flere stipender tilknyttet forskningsprosjekter:
 - **EU/EØS-rett** – CENTENOL (1-2 stipender)
 - **Trygderett** i et EØS-perspektiv (1 stipend)
 - **Arbeidsrett** – LaW-BALANCE (1 stipend)
 - **Skatterett** (1 stipend)
 - **Kystsoneforvaltning** (1 stipend)

Vil du vite mer?

- [Forskerlinjens nettside](#), bl.a. om opptakskrav
- Informasjonsmøte 9. desember kl. 12.15. Meld deg på, se Mitt UiB nå!
- Send epost til knut.hoivik@uib.no eller synne.mahle@uib.no
- Spør årets studenter: Lesesal 203

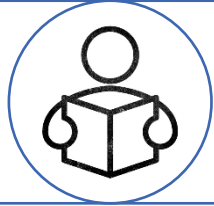

Bli arbeidsgruppeleder!

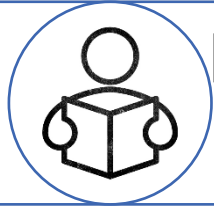
- En rolle dere er godt kjent med
- Presentasjonen skal bidra til å gi informasjon om hva rollen som arbeidsgruppeleder egentlig innebærer
- Rollen er i hovedsak todelt:
 - i) Lønnet ca. 20% -stilling
 - ii) Kan inngå som valgfritt emne: JUS329 Skriveveiledning og gruppeledelse, 15 sp

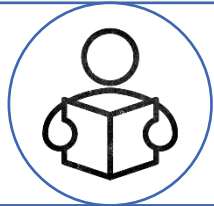
Opplæring

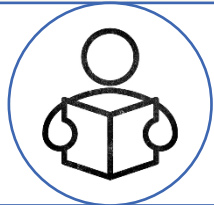
To dagers opplæringsseminar i august

Møter med emneansvarlige om oppgavene
som skal gjennomgås

Undervisning og erfaringsutveksling i
forbindelse med JUS329

Opplæring til samtalestunden

Hvilke egenskaper bør en arbeidsgruppeleder ha?

Legge til rette for et godt arbeidsmiljø

Følger gruppen over et helt år.
Viktig å ha gode medmenneskelige ferdigheter.

Motivasjon, empati og engasjement

En arbeidsgruppeleder må bry seg om studentene sine og deres progresjon. Tett oppfølging.

Ydmykhet

Det stilles faglige krav. Likevel viktig å opptre ydmykt – studentene vil ofte ha ferskere kunnskap enn en selv.

Trygghet

Opptrer som en rollemodell for studentene. Viktig å vise at en selv er trygg i rollen, skape god gruppedynamikk.

Hvorfor bli arbeidsgruppeleder?

- Du videreutvikler arbeidslivsrelevante egenskaper som for eksempel å
 - formidle juss muntlig på en pedagogisk måte
 - gi gode konstruktive tilbakemeldinger
- Du får dypere forståelse for læringsaktivitetene vi har
- Det er givende å følge utviklingen til studentene
- Man samarbeider og får oppfølging i kollegagrupper
- Det er en fleksibel jobb, og folk med arbeidsgruppelederefaring er ettertraktet hos arbeidsgiver
- Det er en rolle man vokser ekstremt mye i, både personlig og faglig

- Stillingene lyses ut i starten av februar
- Søknadsfrist **2. mars!**

Master of Laws (LL.M.) Programme in EU and EEA Law

Overordna om programmet

- Eige masterprogram ved sidan av og *i tillegg til* Master i rettsvitskap
- Heiltidsstudium:
 - 3 semester (90 studiepoeng)
 - 18 måneder – **MEN** med moglegheit for levering av masteroppgåve august/september (= 12 månader effektivt studium)
- Målgruppe: Hovudsakleg norske og internasjonale studentar
- Undervisningsspråk: Engelsk
- Opptakskrav: Minimum C i snitt + motivasjonsbrev

«EU- og EØS er det mest vidtrekkende internasjonale samarbeidet som Norge er med i. Det er i stor grad rettslig regulert, og for fakultetet har det vært viktig å innrette vår første LLM mot et tema som treffer studenter både i Norge og utlandet.»

- Dekan Karl Harald Søvig,
november 2022.

Studiets oppbygging

1. semester: 3 *obligatoriske* emne (10 sp kvar)

Autumn 1	JUS3500 EU and EEA Institutional Law and Policymaking	JUS3501 Free Movement under EU and EEA Internal Market Law
		JUS3509 Competition Law

2. semester: Minst 2 av 3 obligatoriske emne, 1 valemne

Spring	<ul style="list-style-type: none">• EU and EEA State Aid Law, (JUS3502, 10 ECTS)• EU and EEA Public Procurement Law (JUS3515, 10 ECTS)• EEA Moot Court (JUS330-A, 10 ECTS)
	<p>You may choose to study all three of the above-mentioned courses, or you may exchange one of them with either of these elective courses:</p> <ul style="list-style-type: none">• Privacy and Data Protection - GDPR (JUS3503, 10 ECTS)• EU Copyright Law (JUS3514, 10 ECTS)• International Climate Law (JUS3511, 10 ECTS)

3. semester: LLM399 Masteroppgåve (30 sp)

Autumn 2	Master's thesis
----------	-----------------

Meir enn berre fag

- Skreddarsydd undervisningsopplegg
- Kullkjensle
 - Felles faglege interesser
 - Vennskap og sosiale samlingar
 - Internasjonalt nettverk
- Personleg oppfølging: du vert tildelt ein personal tutor
- Faglege ekskursjonar
 - Konkurransetilsynet
 - Wikborg Rein
 - Helseklage
- LLM-lunsj
 - Møte med interne og eksterne forskarmiljø
 - Inspirasjon til mastertema
- Studietur til EFTA-domstolen i Luxembourg: første take-off april 2025

Karrieremoglegheiter

- ✓ Stor etterspurnad etter EU – og EØS-rettskompetanse i både offentlig og privat næringsliv
- ✓ Ikkje berre nasjonale karrieremoglegheiter, men også internasjonalt
- ✓ Ein unik fagleg bagasje som skil seg ut
- ✓ Ei utdanning for framtida som samfunnet treng
 - ✓ Sikring av rettar til våre borgarar
 - ✓ Sikring av norsk næringslivs interesser
 - ✓ Sikring av at norske styresmakter held sine plikter

«Selv om det finnes andre LLM-grader i EU-rett, så er masterstudiet ved UiB det første av sitt slag i Norge, og unikt ved dets vektlegging av EU-rett i forhold til EØS-rett. Det er således den første av sitt slag i verden. Studiet foregår på engelsk og tar opp både utenlandske og norske studenter.»

- Professor Christian Franklin,
november 2022

Opptak

- ✓ Opptakskrav: Fullført 3-årig jussutdanning og karaktersnitt på minimum C, motivasjonsbrev.
- ✓ Søknadsweb opnar **1. februar med søknadsfrist 15. april. Svar sendast ut 8. juli.**
- ✓ <https://www.uib.no/en/studies/LLM-EU>
- ✓ **Spørsmål?** Ta kontakt på llm@uib.no

Jusformidlingen

- Et studentdrevet rettshjelptiltak drevet av viderekomne jusstudenter
- Jusformidlingen ble stiftet i 1972
- Vi mottar omtrent 7000 henvendelser i året av mennesker i ulike livssituasjoner som har behov for juridisk hjelp

Hvordan arbeider vi?

Juridisk bistand til privatpersoner

- Generell veiledning både fysisk og over telefon
 - Drar også i fengsel for veiledning og saksinntak
- Saksbehandling og representasjon av klienter
- Forliksrådet, Husleietvistutvalget, Trygderetten og Arbeidsforhandlinger

Rettspolitisk arbeid

- Høringsforslag til stortinget
 - Mulighet til å påvirke lovgiver direkte
- Uttaler oss om systematiske utfordringer i media

Jobbhverdagen

Ansvar for egne saker man tar inn fortløpende

- Normalt å ha omtrent 30-40 egne saker innen fullført år
- Skriver brev i sakene, og sender til motparter
- Kommunikasjonsledd mellom partene

Kvalitetssikring av andres arbeid

- Gjennomlesing av brev
- Faglige diskusjoner
- Kommisjoner (godkjenningsmøter av brev)

Undergruppearbeid

- Markedsgruppen: ansvar for sosiale medier og rekruttering av nye saksbehandlere
- Rettspolitisk gruppe: hovedansvar for skriving av nye høringer og innspill til lovendringer
- Rettshjelpergruppen: drar i fengsel for å veilede innsatte og har foredrag for eksterne aktører

Reisemuligheter

- Hvert halvår i Jussformidlingen drar vi på seminartur. Undergruppene (marked, rettspolitisk og rettshjelper) drar normalt på en tur hvert halvår
- Seminartur tidligere år: Tromsø, Stavanger og Ålesund.
- Møter eksterne aktører, veileder i fengsel, står på stand, får omvisninger og nye kontakter

Søknad og oppstart

- Søker du i november, jobber du fra mars 2025 - mars 2026
- Søker du i mai, jobber du fra august 2025 – august 2026
 - Studieløpet blir utsatt med et halvt år
- Søknad og CV sendes til leder@jussformidlingen.no
- Ikke send karakterutskrift! Vi vektlegger motivasjon. Du må ha fullført tredje studieår.
- Du får:
 - 30 studiepoeng (emnet JUS325 Rettshjelp)
 - Lønn på 7100 kr per måned
 - 1 år praktisk juridisk erfaring, og ansvar for egne klienter, allerede før fullført mastergrad i rettsvitenskap!

Følg oss på sosiale medier for mer innsikt i vårt arbeid og i vår hverdag som saksbehandlere!

Spørsmål?

Jussformidlingen

www.jussformidlingen.no

Jussformidlingen

[Jussformidlingen](https://www.instagram.com/jussformidlingen)

Reis på utveksling!

- Mulighet for andre fagvalg enn ved UiB. Gir faglig spesialkompetanse.
- Lære om andre rettskulturer og andre lands rett. Få nye perspektiv på norsk rett.
- Utvikle språkkompetanse
- Utvikle egenskaper som verdsettes i arbeidslivet. At du har valgt å utveksle kan illustrere at du:
 - Er initiativrik
 - Er selvstendig, kan stå på egne bein
 - Takler utfordringer
 - Er tilpasningsdyktig
 - Har kulturforståelse
 - Har internasjonalt nettverk

Når kan du reise ut?

- Høst- eller vårsemesteret, eller hele året
- Ett semester kan godkjennes som
 - a) *Fordypningsemne (20 sp) + engelsk spesialemne (10 sp)*
 - b) *Masteroppgave* (20 sp) + engelsk spesialemne (10 sp)*
- To semester (som oftest en LLM) kan godkjennes som hele femte studieår (men forutsetter at du skriver oppgave som tilsvarer masteroppgaven)

Fagvalg & godkjenning

- På utveksling skal du ta *juridiske emner* tilsvarende 30 studiepoeng per semester.
- Du skal ta emner som er på *masternivå*.
- Emnene på utveksling kan ikke ha samme innhold som emner du alt har tatt ved UiB eller under tidligere utveksling.

Hvor kan du reise?

- Du kan reise «over hele verden». På 5. studieår kan du utveksle også til USA og Canada.
- Du kan velge blant ca. 120 av fakultetets ca. 180 avtaler, inkludert avtaler om opptak til LLM.
- Du kan bruke mange av UiBs utvekslingsavtaler.
- Tenk «utenfor boksen»: Hvordan kan utvekslingsoppholdet ditt gjøre at du skiller deg ut i en søknadsbunke?
- Vurdér om du vil benytte muligheten til å bli god i et annet fremmedspråk enn engelsk.

Hva er en LLM.?

- Av latin Legum Magister = Master of Laws
- En ettårig mastergrad i juss som gir grundig faglig spesialisering (men i for eksempel Australia og USA er en LLM to semestre).
- Har karakterkrav som del av opptakskravene
- Kan erstatte hele 5. studieår, såfremt den inneholder oppgave som tilsvarer masteroppgaven ved UiB
- Du oppnår to grader «på tiden av én»: Både Master i rettsvitenskap fra UiB, og en LLM-grad fra vertsuniversitetet ditt.
- I utlandet må du betale skolepenger for å ta en LLM-grad. Gjennom avtalene til fakultetet er skolepengene oftest reduserte.

Hvordan finne informasjon om utveksling

[Avtalenettsidene](#)

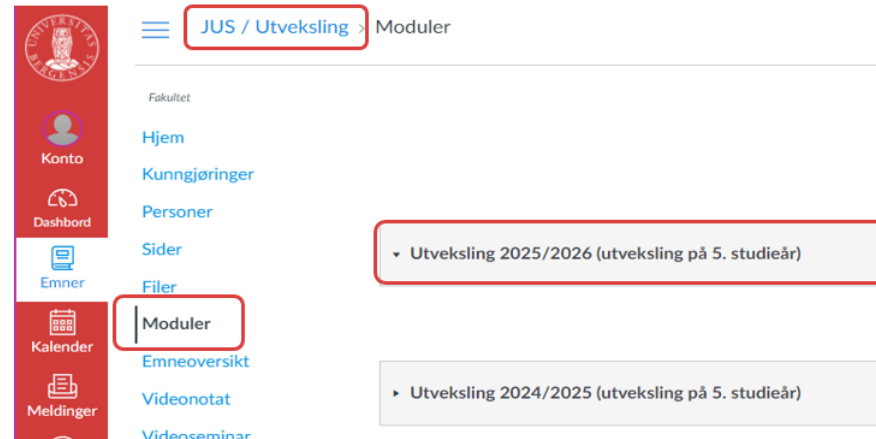
Filtreringsmuligheter:

- Universitetet i Bergen
- Det juridiske fakultet
- Land / kontinent

[Emne JUS / Utsveksling i MittUiB](#)

[Utsvekslings- nettsidene](#)

Søke utveksling: Når og hvordan?

- **Søknadsfrist: 1. februar 2025**
- Du kan sette opp inntil 8 valg i prioritert rekkefølge
- 14. januar: Infomøte om hvordan du søker og om hva som skjer etter fristen

Spørsmål om utveksling?

- Send e-post til utveksling.jurfa@uib.no
- Møt utvekslingsveilederne utenfor infosenteret hver uke. Sjekk tidspunkt i kalenderen på Mitt UiB
- Internasjonal dag torsdag 16. januar

